

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 87**Valtuustoaloite Teiskon joukkoliikenteen kyytien parantamiseksi – Arto Grönroos ym.**

TRE:3914/08.00.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Huhtala Leena, Kaartokallio Maarit, Häyrynen Juha-Pekka

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikenteen sopimuspäällikkö Maarit Kaartokallio, puh. 044 430 9089, suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyrynen, puh. 050 552 6124 ja joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihtööri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Arto Grönroosin ym. tekemä valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsittely

Joukkoliikennesuunnittelija Leena Huhtala oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Arto Grönroos ja 32 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen selvittää nopealla aikataululla Teiskon joukkoliikenteen epäluotettavuuden ja turvattomuuden parantamisen toimenpiteitä. Valtuustoaloitteessa nostetaan esille joukkoliikenteen matkustamisen turvattomuutta ja epäluotettavuutta, jonka valtuustoaloitteessa viitataan johtuvan niin liikennöitsijän kuin palvelun tilaajan toimesta. Valtuustoaloitetta on käsitelty aiemmin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 29.1.2025 § 6. Tampereen kaupunginvaltuusto palautti aloitteen uudelleen valmisteluun 19.5.2025 § 73.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valtuustoaloite on tehty vuoden 2024 syksyllä ja aloitteeseen on nostettu esille epäluottamusta liikennöinnistä. Aloitteessa nostetaan esille peruttuja vuoroja ja liikennöintisuunnittelussa tehtyjä ratkaisuja, jonka johdosta aikatauluissa ei pysyttäisi.

Nykyinen liikennöintisopimus Pohjolan Liikenne Oy Ab:n kanssa päättyy kesäkuun alussa 2026. Uutta liikennöinnin hankintakokonaisuutta on suunniteltu kevään 2025 aikana ja hankinnan käynnistämispäätös on tehty Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 21.5.2025 § 35. Tätä päätöstä on edeltänyt tulevan linjaston suunnittelu, joka on talvikauden 2026-2027 sekä kesäkauden 2026 osalta hyväksytty Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 23.4.2025 § 27 ja § 28. Pykälästä § 27, linjan 90 reitin osalta, on tehty oikaisuvaatimus, jota käsiteltiin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessa 21.5.2025 § 34.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta vahvistaa vielä uudelleen kilpailutetut linjastot osana vuosittain tehtävää joukkoliikenteen palvelutasopäätöstä kesä- ja talvikaudelle. Linjojen aikataulusuunnittelu tullaan toteuttamaan päätöksenteon jälkeen ja aikataulujen suunnittelussa hyödynnetään toteutuneita ajoaikoja usealta eri kuukaudelta.

Uudeksi palveluntuottajaksi Pohjois-Tampereella hyväksyttiin Koiviston Auto Tampere Oy (27.8.2025 § 58). Uusi sopimuskausi käynnistyy 1.6.2026 ja kestää vähintään 2.6.2030 saakka. Sopimusta on mahdollista jatkaa kolmella yhden vuoden optiokaudella.

Havainnot linjastomuutoksesta Pohjois-Tampereella 2022-2025 välillä

Pohjois-Tampereen liikennepalvelua on suunniteltu yhdessä alueen asukkaiden kanssa vuosien 2020-2021 aikana. Tuona aikana järjestettiin yksi yleisötilaisuus Kämmeniemen koululla (29.9.2020) sekä alueen asukkaille järjestettiin liikkumiskysely, johon saatiin lähes 400 vastausta. Vastauksia saatiin ympäri Pohjois-Tamperetta. Linjastosuunnittelua jatkettiin vielä keväällä 2021, jolloin lopullinen linjastokokonaisuus laitettiin verkkoon kommentoivaksi ennen päätöksentekoa.

Linjastokokonaisuudesta saatiin alle 20 palautetta, joista kaikki koskivat Terälahden pohjoisosan alueita. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi liikennöintikokonaisuuden ja muutoksen liikennepalveluun Pohjois-Tampereella 26.5.2021 § 43. Tämän jälkeen linjastoa on jouduttu muuttamaan muun muassa saadun palautteen johdosta.

Liikennepalvelussa on jouduttu luopumaan Kämmeniemen pohjoispuolella vaihdollisista yhteyksistä Tampereen keskustaan, mutta vaihdolliset yhteydet toteutuvat edelleen Viitapohjasta sekä Aitoniemestä. Muutos Kämmeniemen pohjoispuolen liikennepalveluun toteutettiin syksyllä 2024, jota edelsi asukasvuorovaikutus ja asukastilaisuus Terälahden koululla keväällä 2024. Muutoksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

yhteydessä talvikaudella luovuttiin viikonloppuliikennöinnistä kyläalueilla, ja liikennepalvelua vähennettiin kaikilla kyläalueilla varhaisaamuissa ja myöhäisilloissa.

Pohjois-Tampereen liikennekokonaisuudesta on keskusteltu runsaasti Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa ja liikennepalvelukokonaisuutta on käyty läpi joukkoliikennelautakunnan ajankohtaiskatsauksissa useampaan otteeseen. Tämän lisäksi Pohjois-Tampereella on järjestetty kaksi asukastilaisuutta liikennepalveluiden muutosten johdosta 28.11.2022 ja 11.3.2024.

Pohjois-Tampereella on keskusteltu runsaasti tiestön kunnosta ja nykyisen palveluntuottajan kyvyistä toteuttaa liikennepalvelua turvallisesti Pohjois-Tampereen alueella. Liikennöitsijä on tehostanut palvelun turvallista toteuttamista sekä lisännyt muun muassa kuljettajien turvallisen ajon koulutusta. Pohjois-Tampereen tiestön hoito ja kunnossapito kuuluvat Pirkanmaan ELY-keskukselle. Tämän johdosta Nysse pyysi Pirkanmaan ELY-keskukselta lausuntoa kesäkuussa 2025 Pohjois-Tampereen tiestölle suunnitelluista toimista vuosien 2025-2030 aikana ja toivoi ELY-keskukselta vastauksia muun muassa talvihoitoluokan parantamisesta usealla eri Pohjois-Tampereen kyläalueella. Pirkanmaan ELY-keskus on lausunnossaan todennut, ettei parantamistoimiin ole rahoitusta, ja vaikka pieniä talvihoitoluokan parantamisia voitaisiin toteuttaa, eivät ne juurikaan näy käyttäjälle. Pirkanmaan ELY-keskuksen vastine lausuntopyyntöön on päätöksen liitteenä.

Tiestön kunnossapidon lisäksi olemme Nyssessä seuranneet Pohjois-Tampereen matkustajamäärien kehitystä. Nousijamääriä on raportoitu muun muassa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle. Nousijamääristä nähdään, että matkustajamäärät ovat kasvaneet erityisesti niillä alueilla, joissa vuorotarjontaa parannettiin vuonna 2022. Erityisesti nousuista voidaan todeta, että Kämmenniemessä ja Terälahdessa nousujen määrä on kasvanut vuosien 2019 ja 2024 välillä 22 % Kämmenniemessä ja 6 % Terälahdessa. Lisäksi nousuista nähdään, ettei merkittäviä muutoksia ole tapahtunut esimerkiksi Teiskon kirkkotiellä tai Petäjäjärventiellä, Eerolansuoralla tai Aitoniemessä. Selvästi nousijamäärät ovat laskeneet Mäntylän ja Terälahden välillä sekä Maisansalossa.

Nysse on tutkinut vuoden 2022 sopimuskauden alusta saakka ajettujen vuorojen toteumaa. Toteumaan on raportoitu kaikki asiakkaalle näkyneet kokonaan tai osittain perutut vuorot. Pohjois-Tampereen linjoja 90 ja linjoja 91-94 on verrattu Nyssen koko liikenteen keskiarvoon. Tämän lisäksi linjan 90 tuloksia on verrattu samantyyppisellä tieverkolla ja palvelutarjonnalla ajettaviin linjoihin (55 Narva-Vesilahti-Tampere, 71 Nokia-Tesoma, 84 Takamaa-Soppeenmäki sekä 85 Kuru-Mutala-Soppeenmäki). Koululinjoja 91-94 on verrattu vastaavasti samantyyppisessä tieympäristössä ajettaviin linjoihin (44 Valkeakoski-

03.12.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kangasala, 46 Suinula-Pikkola, 47 Orivesi-Kangasala, 48 Pohja-Kuhmalahti-Sahalahti-Kangasala, 77 Tottijärvi-Nokian asema ja 78 Sarkola-Nokian asema). Tulokset on raportoitu alle.

- Vuonna 2022 (kesäkuu-joulukuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 99,90 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 99,92 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Nyssen keskiarvo oli 99,89 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 99,93 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 99,72 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Vuonna 2023 (tammikuu-toukokuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 97,29 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 96,49 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Nyssen keskiarvo oli 98,56 %
 - Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 98,11 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 98,49 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Vuonna 2023 (kesäkuu-joulukuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 98,62 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 98,14 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Nyssen keskiarvo oli 98,58 %
 - Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 98,77 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 98,36 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Vuonna 2024 (tammikuu-toukokuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 96,27 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 95,38 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Nyssen keskiarvo oli 97,61 %
 - Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 97,84 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 97,17 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Vuonna 2024 (kesäkuu-joulukuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 99,64 % suunnitelluista vuoroista toteutui

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 99,12 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Nyssen keskiarvo oli 99,586 %
- Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 99,94 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 99,21 % suunnitelluista vuoroista toteutui
- Vuonna 2025 (tammikuu-toukokuu)
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjalla 90, 99,71 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Pohjois-Tampereen liikenteessä linjoilla 91-94, 99,33 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Nyssen keskiarvo oli 99,84 %
 - Samantyyppiset linjat kuin linja 90 ka. 99,95 % suunnitelluista vuoroista toteutui
 - Samantyyppiset linjat kuin linjat 91-94 ka. 99,94 % suunnitelluista vuoroista toteutui

Liikennepalvelu Pohjois-Tampereella kesäkaudesta 2026 alkaen

Uusi liikennepalvelukokonaisuus otetaan käyttöön vaiheittain kesästä 2026 alkaen. Liikennepalvelua tullaan päivittäin järjestämään Pohjois-Tampereella vähintään Terälahteen saakka. Koulupäivisin liikennepalvelua tullaan järjestämään kyläalueilla (Viitapohja, Aitoniemi, Kaanaa, Teiskon kirkkotie), jotta yhteys joukkoliikenteellä on mahdollista toteuttaa koulupolun mukaisesti omaan lähikouluun Kämmeniemiin, Sorilaan tai Terälahteen sekä kyläalueelta on mahdollista kulkea myös Tampereen keskustaan toisen asteen oppilaitoksiin.

Uuteen sopimukseen Koivisto Auto Tampere Oy:n kanssa on lisätty kannustimia ja sanktioita liikennepalvelun toteutumisesta. Uudessa liikennöintisopimuksessa on käytössä laatupalkkio, jossa liikennöitsijä saa bonusta vuorojen luotettavasta liikennöinnistä (luotettavuusbonus). Tavoitteena on, että 100 % suunnitelluista vuoroista liikennöidään. Vuoro, joka on jäänyt ajamatta reitin joltain osuudelta, lasketaan mukaan ajamattomiin vuoroihin.

- Mikäli kohteen vuoroista on liikennöity 99,90 % - 100,00 %, maksetaan palveluntuottajalle bonus, jonka suuruus on 2 % kohteen arvonlisäverottomasta kokonaiskorvauksesta kyseisenä tarkastelujaksona.
- Mikäli kohteen vuoroista on liikennöity 99,80 % - 99,89 %, maksetaan palveluntuottajalle bonus, jonka suuruus on 1 % kohteen arvonlisäverottomasta kokonaiskorvauksesta kyseisenä tarkastelujaksona.
- Mikäli kohteen vuoroista on liikennöity 99,79 % tai vähemmän, ei palveluntuottajalle makseta bonusta kyseisenä tarkastelujaksona.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Bonusjärjestelmän lisäksi liikennöitsijän oli kuvattava tarjouskilpailuvaiheessa toimintasuunnitelma tilanteeseen, jossa vuoro on vaarassa jäädä ajamatta. Suunnitelmassa liikennöitsijä otti kantaa, miten liikennöitsijä saa tiedon kalustorikosta ja kuljettajan puuttumisesta autokierron ensimmäiseltä lähdöltä, ja miten liikennöitsijä toimii näiden tietojen saamisen jälkeen, jotta tilanne korjaantuu. Suunnitelmaa on noudatettava sopimuskauden ajan.

Pohjois-Tampereella kuten muillakin seudun alueilla seurataan liikennöinnin luotettavuutta ja täsmällisyyttä myös jatkossa.

Tiedoksi

valtuuston päätöksestä: Arto Grönroos, Pohjolan Liikenne Oy/Ab Jetta Leino, Leena K Huhtala

Liitteet

- 1 Liite Jolila 3.12.2025 Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto Pohjois-Tampereen teiden talvihoitoluokasta ja teiden turvallisuudesta linja-autoliikenteessä
- 2 Liite Jolila 3.12.2025 Lausuntopyyntö ELY:lle Pohjois-Tampereen tiestöstä
- 3 Liite Jolila 3.12.2025 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§87

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)